

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Αριθμός απόφασης

1.158 /2010

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Αποτελούμενο από το Δικαστή Ηλία Γιαρένη, Πρόεδρο Πρωτοδικών, ο οποίος ορίστηκε μετά από κλήρωση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 17 στοιχ. Γ του νόμου 1756/1988 που προστέθηκε από το άρθρο 2 παρ. 3 του νόμου 3327/2005.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στη Χαλκίδα, στις 10 Φεβρουαρίου 2010, χωρίς τη σύμπραξη Γραμματέα, για να δικάσει τις υποθέσεις μεταξύ :

Των αιτούντων : 1) Του συλλόγου με την επωνυμία «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ – ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΑΝΤΑΧΟΥ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ "Η ΓΑΙΑ"», ο οποίος έχει την έδρα του στο Δήμο Μεσσαπίων Εύβοιας και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο, 2) Του συλλόγου με την επωνυμία «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟ-ΑΓΡΟΤΟ-ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ», ο οποίος έχει την έδρα του στη Νεροτριβιά Εύβοιας και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο, 3) του συλλόγου με την επωνυμία «ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ», ο οποίος έχει την έδρα του στην Αθήνα και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο, 4) του συλλόγου με την επωνυμία «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΥ ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ "ΤΑΝΑΪΣ"», ο οποίος έχει την έδρα του στο δημοτικό διαμέρισμα Ψαχνών του Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο, 5) του συλλόγου με την επωνυμία «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙΚΙΣΤΩΝ ΔΑΦΝΗΣ ΝΕΡΟΤΡΙΒΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ», ο οποίος έχει την έδρα του στην περιοχή Αγίου Ιωάννη Νεροτριβιάς Εύβοιας και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο, 6) του

συλλόγου με την επωνυμία «ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΕΣΣΑΠΩΝ "Η ΕΚΦΡΑΣΗ"», ο οποίος έχει την έδρα του στα Ψαχνά Εύβοιας και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο, 7) Ιωάννη Κ. Ρούμπη, κατοίκου Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας, 8) Χρήστου Π. Βεντούρη, κατοίκου Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας, 9) Ανέστη Α. Λιάσκου, κατοίκου Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας, 10) Ειρήνης Βεντούρη, κατοίκου Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας, 11) Μάρθας Κοκονίδου, κατοίκου Ψαχνών Εύβοιας και 12) Περικλή Βεντούρη, κατοίκου Βασιλικών Εύβοιας, τους οποίους εκπροσώπησαν οι πληρεξούσιοι Δικηγόροι τους Καλλιόπη Γαλάκου-Γαργεράκη και Γεώργιος Μπάλιας.

Του καθ' ου η αίτηση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΜΕΣΣΑΠΩΝ» (Δ.Ε.Υ.Α.Μ.), το οποίο έχει την έδρα του στα Ψαχνά Εύβοιας και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο από το Δήμαρχο Μεσσαπίων Αντώνιο Μπαζώτη, το οποίο εκπροσώπησε ο πληρεξούσιος Δικηγόρος του Ελευθέριος Γραμματικόγιαννης.

Του αιτούντος τοπικού συμβουλίου Νεροτριβιάς, το οποίο έχει την έδρα του στη Νεροτριβιά του Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο, το οποίο εκπροσώπησε η πληρεξούσια Δικηγόρος του Ασημίνα Παπαναστασίου.

Των καθ' ων η αίτηση : 1) Του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης με την επωνυμία «Δήμος Μεσσαπίων», ο οποίος έχει την έδρα του στα Ψαχνά Εύβοιας και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο από το Δήμαρχο Μεσσαπίων και 2) της δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης – αποχέτευσης του Δήμου Μεσσαπίων, η οποία έχει την έδρα της στα Ψαχνά Εύβοιας και εκπροσωπείται σύμφωνα με το νόμο, τους οποίους εκπροσώπησε ο πληρεξούσιος Δικηγόρος τους Ελευθέριος Γραμματικόγιαννης.

Οι αιτούντες σύλλογοι κ.λπ. ζητούν να γίνει δεκτή η από 19 Οκτωβρίου 2009 αίτησή τους, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με αριθμό έκθεσης κατάθεσης 2077/20-10-2009 και προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο της 13^η Ιανουαρίου 2010. Κατά τη δικάσιμο εκείνη, το Δικαστήριο

2^ο φύλλο της απόφασης με τον αριθμό 1158 /2010 του Μονομελούς
Πρωτοδικείου Χαλκίδας (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων).

ανέβαλε τη συζήτηση της υπόθεσης για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της απόφασης αυτής.

Το αιτούν τοπικό συμβούλιο ζητεί να γίνει δεκτή η από 5 Οκτωβρίου 2009 αίτησή του, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με αριθμό έκθεσης κατάθεσης 2229/5-11-2009 και προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της απόφασης αυτής.

Κατά τη συζήτηση των υποθέσεων οι πληρεξούσιοι Δικηγόροι των διαδίκων ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν να γίνουν δεκτοί.

ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει να διατάξει την ένωση και συνεκδίκαση α) της από 19-10-2009 (αριθμός έκθεσης κατάθεσης 2077/20-10-2009) αίτησης του συλλόγου με την επωνυμία «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ - ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ "Η ΓΑΙΑ"» και των άλλων έντεκα (11) αιτούντων που αναφέρονται προηγουμένως, εναντίον του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ» (Δ.Ε.Υ.Α.Μ.) και β) της από 5-10-2009 (αριθμός έκθεσης κατάθεσης 2229/5-11-2009) αίτησης του τοπικού συμβουλίου Νεροτριβιάς εναντίον του Δήμου Μεσσαπίων και της Δ.Ε.Υ.Α.Μ., δεδομένου ότι υπάγονται στην ίδια διαδικασία (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων) και κατά την κρίση του Δικαστηρίου τούτου, ενώπιον του οποίου εκκρεμούν, διευκολύνεται και επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης και επέρχεται μείωση των εξόδων από τη συνεκδίκαση των αιτήσεων αυτών (άρθρο 246 του ΚΠολΔ).

Ο σεβασμός και η προστασία των αξιών που συνθέτουν την υπόσταση του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας (άρθρο 2 παρ.

1 του Συντάγματος), ενώ οι συνταγματικές διατάξεις καθιερώνουν, επίσης, το δικαίωμα ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας (άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος), το οποίο θεωρείται ως κύριο θεμελιώδες δικαίωμα. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 57 παρ. 1 εδ. α του ΑΚ, όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι σε περίπτωση προσβολής της προσωπικότητας [η οποία αποτελεί το σύνολο των αξιών που απαρτίζουν την ουσία του ανθρώπου, ενώ, επίσης, στο δικαίωμα που θεμελιώνεται σ' αυτήν (προσωπικότητα), το οποίο έχει διαπλαστεί από το νόμο ως ένα δικαίωμα-πλαίσιο, περικλείονται τα έννομα αγαθά της τιμής, της ζωής, της υπόληψης, της υγείας, της ελευθερίας, της σωματικής ακεραιότητας, του απορρήτου της ιδιωτικής ζωής, της εικόνας του προσώπου κ.λπ., τα οποία δεν αποτελούν αυτοτελή δικαιώματα, αλλά επιμέρους εκδηλώσεις, εκφάνσεις ή πλευρές του ενιαίου δικαιώματος της προσωπικότητας, έτσι ώστε η προσβολή οποιασδήποτε από τις εκφάνσεις αυτές να συνιστά ταυτόχρονα και προσβολή της συνολικής έννοιας της προσωπικότητας (ΑΠ 195/2007, δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών NOMOS, ΕφΑθ 219/2007, ΕΦΑΔ 2008, 67, ΓΠΡΑΘ 29/2007, ΝοΒ 2007, 626, ΜΠρΧαλκ. 91/2004, ΝοΒ 2005, 320)], ο νόμος καθιερώνει αντικειμενική ευθύνη εκείνου που προσβάλλει, ως προς την αξιώση για την άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον (ΑΠ 1143/2003, Ελληνη 46, 394, ΕφΑθ 12154/1990, Ελληνη 32, 1673, ΕφΑθ 1688/1998, Ελληνη 39, 667, ΕφΑθ 2750/2006, ΝοΒ 2006, 1008). Συνακόλουθα, το άρθρο 57 του ΑΚ συνιστά μία γενική ρήτρα και αποτελεί συγκερασμό των συνταγματικών διατάξεων των άρθρων 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1, με συνέπεια στο δικαίωμα της προσωπικότητας να περιλαμβάνεται τόσο ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου που είναι και ο πυρήνας του δικαιώματος, όσο και η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας. Με τη διάταξη του άρθρου 57 του ΑΚ, η προστασία του δικαίου εκτείνεται και σ' εκείνους τους συντελεστές που αποτελούν την ατομικότητα του προσώπου, είτε αυτοί αναφέρονται στην φυσική του υπόσταση (ζωή, σωματική ακεραιότητα, υγεία), είτε στην πνευματική, ηθική ή κοινωνική του ατομικότητα. Στην έννοια της προσωπικότητας περιέχονται, όπως προαναφέρθηκε, όλες εκείνες οι

αστάθμητες αξίες που απαρτίζουν την ουσία του ανθρώπου και προστατεύονται όλα τα αγαθά που τη συγκροτούν, ειδικότερα, δε, μεταξύ άλλων, α) στοιχεία που αναφέρονται στη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα και την υγεία του προσώπου (σωματικά αγαθά), β) στοιχεία που ανάγονται στον ψυχικό και συναισθηματικό κόσμο του ανθρώπου (ψυχικά αγαθά), γ) στοιχεία που σχετίζονται με την ελευθερία προς ανάπτυξη της προσωπικότητας, δ) στοιχεία που συνδέονται με την τιμή του προσώπου, ε) στοιχεία του ιδιωτικού βίου και της σφαίρας του απορρήτου. Στην έννοια του δικαιώματος της προσωπικότητας περιλαμβάνονται όλα τα άυλα αγαθά, τα οποία είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα με το πρόσωπο και ανήκουν σ' αυτό, όπως είναι και η κοινωνική ατομικότητα του ανθρώπου. Από τα προαναφερόμενα απορρέει και το δικαίωμα χρήσης των κοινόχρηστων πραγμάτων (άρθρα 967, 968 – 970 του ΑΚ), όπως είναι και ο ατμοσφαιρικός αέρας, αλλά και μη κοινόχρηστων πραγμάτων (όπως, για παράδειγμα, νερά χωρίς ελεύθερη και αέναη ροή), τα οποία εντάσσονται στην ευρύτερη έννοια του περιβάλλοντος και συμπίπτουν σε ευρεία κλίμακα με τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά αγαθά, συνιστώντας τόσο προϋπόθεση ζωής, όσο και στοιχεία για την εξασφάλιση ποιότητας ζωής. Εξάλλου, στο προστατευόμενο από το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος φυσικό περιβάλλον θα πρέπει να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται, ως στοιχείο αυτού, και το πόσιμο νερό. Η συνταγματική αυτή διάταξη, σύμφωνα με την οποία, η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα καθενός πολίτη, έχει αναγάγει το φυσικό περιβάλλον σε αυτοτελώς προστατευόμενο αγαθό (ΟΛΣτΕ 1672/2005, δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών NOMOS), για τη διαφύλαξη του οποίου το Κράτος έχει υποχρέωση να λαμβάνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Με αυτή, ωστόσο, τη διάταξη, αν και επιβάλλονται σημαντικοί περιορισμοί στους ιδιοκτήτες των ακινήτων, που αποτελούν στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, κατά παρέκκλιση των ορισμών του άρθρου 17 του Συντάγματος, δεν ανάγονται τα ακίνητα αυτά σε κοινής

χρήσης πράγματα, κατά την έννοια των άρθρων 967 και 968 του ΑΚ, ώστε για το λόγο αυτό η κυριότητά τους να ανήκει στο Δημόσιο, σε Δήμο ή Κοινότητα και συνεπώς δεν αποκλείεται η κυριότητα των ακινήτων αυτών, όπως άλλωστε συμβαίνει και με τα δάση, να ανήκει σε ιδιώτη. Η αναγωγή του φυσικού περιβάλλοντος σε αυτοτελώς προστατευόμενο κοινόχρηστο αγαθό, καθιερώνει κοινωνικό δικαίωμα επί του περιβάλλοντος και η παράνομη παραβίαση του δικαιώματος απόλαυσης των περιβαλλοντικών αγαθών συνιστά παράνομη προσβολή της προσωπικότητας του προσώπου που παρεμποδίζεται, η οποία παρέχει σε αυτόν τις προβλεπόμενες από τα άρθρα 57 και 59 του ΑΚ αξιώσεις για άροη της προσβολής και παύση αυτής στο μέλλον, καθώς και, αν υφίστανται οι σχετικές προϋποθέσεις, αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης (ΑΠ 1731/2006, ΝοΒ 2007, 353). Το βάθος του δικαιώματος της προσωπικότητας προσδιορίζεται εννοιολογικά και με τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, παρ. 2 και παρ. 5, 24 παρ. 1 του Συντάγματος, ενώ η συμπεριφορά, με την οποία διαταράσσεται από τρίτους περιβαλλοντικό στοιχείο κατά τέτοιον τρόπο, ώστε είτε να αλλοιώνεται ή να καταργείται η κοινή ωφέλεια που πηγάζει από τη χρήση του συγκεκριμένου πράγματος, είτε να καθίσταται αδύνατη η χρήση του στοιχείου αυτού, συνιστά παράνομη προσβολή κατά τις διατάξεις των άρθρων 57 και 970 του ΑΚ, όπως αυτές εμπλουτίζονται από το άρθρο 24 του Συντάγματος. Επομένως, το δικαίωμα του ανθρώπου στη χρήση και την απόλαυση της ωφέλειας του ζωτικού χώρου του αποτελεί την ιδιωτικό δικαίου έκφανση της κατοχύρωσης από το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος του κοινωνικού δικαιώματος στο περιβάλλον, η συνταγματική, δε, διάταξη αυτή τριτενεργεί, έμμεσα, στις ιδιωτικές έννομες σχέσεις, μέσω των διατάξεων των άρθρων 57 και 967 επ. του ΑΚ. Η με οποιοδήποτε τρόπο προσβολή στοιχείου ζωτικού χώρου του ανθρώπου (ακτινοβολία, ρύπανση της ατμόσφαιρας και γενικότερα του περιβάλλοντος) συνιστά προσβολή του θεμελιώδους συνταγματικού δικαιώματος της αξίας του προσώπου, την οποία δεν μπορεί να νομιμοποιήσει οποιαδήποτε κανονιστική διάταξη της κοινής νομοθεσίας, αφού μια τέτοια διάταξη θα ήταν αντισυνταγματική και παράνομη. Η προστασία του δικαιώματος της προσωπικότητας μέσω των διατάξεων αυτών του ΑΚ απαιτεί

τη συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων : Α) Προσβολή του δικαιώματος χρήσης που συνίσταται στη διατάραξη από τρίτους κάποιου περιβαλλοντικού στοιχείου κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αλλιώνεται ή να καταργείται η κοινή αφέλεια που πηγάζει από τη χρήση του συγκεκριμένου πράγματος ή προσβολή της υγείας (σωματικής ή ψυχικής) του προσώπου. Β) Παράνομος χαρακτήρας της προσβολής, δηλαδή ύπαρξη συμπεριφοράς αντίθετης με τις επιταγές ή απαγορεύσεις της έννομης τάξης, η οποία προσβάλλει την κοινή χρήση ή την κοινή αφέλεια κοινού σε όλους ή κοινόχρηστου πράγματος ή τη σωματική ή την ψυχική υγεία του ατόμου. Η αξίωση που απορρέει από την προσβολή του δικαιώματος αυτού συνίσταται, εκτός των άλλων, στην άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον, εφόσον υπάρχει βάσιμη απειλή επικείμενης προσβολής (προληπτική αξίωση για παράλειψη). Για την άσκηση των αξιώσεων αυτών νομιμοποιείται ο χρήστης του συγκεκριμένου πράγματος ή το πρόσωπο (ως προς τα σωματικά ή ψυχικά αγαθά) που υπέστη την προσβολή, ο οποίος στην πρώτη περίπτωση θα πρέπει να βρίσκεται σε ορισμένη τοπική σχέση με το αντίστοιχο περιβαλλοντικό αγαθό. Τούτο, δε, διότι η παραδεκτή άσκηση αγωγής με αίτημα της προστασία της προσωπικότητας από το χρήστη του συγκεκριμένου στοιχείου του ζωτικού χώρου, το οποίο υφίσταται προσβολή, προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, την ύπαρξη έννομου συμφέροντος. Με δεδομένο ότι κάθε πρόσωπο, ως φορέας του δικαιώματος της προσωπικότητας, νομιμοποιείται να ζητήσει δικαστική προστασία για την προσβολή του δικαιώματος χρήσης και απόλαυσης των κοινών σε όλους και κοινόχρηστων πραγμάτων και προκειμένου να αποφευχθεί η άσκηση λαϊκής αγωγής (actio popularis), η καθιέρωση της οποίας δεν βρισκόταν στους σκοπούς του νομοθέτη του αστικού δικονομικού δικαίου, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο ενάγων πρέπει να βρίσκεται σε ορισμένη τοπική σχέση με το βλαπτόμενο περιβαλλοντικό αγαθό. Συνήθως, όμως, μια σημαντική προσβολή του ζωτικού χώρου διαχέεται σε ευρύτερη περιοχή, με συνέπεια να διαθέτουν έννομο συμφέρον να ζητήσουν δικαστική προστασία όλοι οι κάτοικοι της περιοχής. Έννομο συμφέρον για την

έγερση αγωγής και για την παρέμβαση σε εικρεμή δίκη με αντικείμενο την προστασία του ζωτικού χώρου με βάση τη διάταξη του άρθρου 57 του ΑΚ, θα πρέπει να αναγνωριστεί και στα νομικά πρόσωπα (συλλογικούς φορείς), στο καταστατικό των οποίων προβλέπεται αντίστοιχος σκοπός, τα οποία βρίσκονται επίσης σε τοπική σχέση με το θιγόμενο περιβαλλοντικό αγαθό και ενεργούν ως εκπρόσωποι των ατομικών δικαιωμάτων των μελών τους (για όλα τα προαναφερόμενα ζητήματα, βλ. ΠΠρ.Λαρ. 100/2007, δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών NOMOS, ΠΠρ.Σαμ. 58/2008, δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών NOMOS, ΠΠρ.Ηρακλ. 109/2009, δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών NOMOS, ΜΠρ.Κορινθ. 2449/2008, ΧρΙΔ 2009, 122, ΜΠρ.Ηρακλ. 3064/2008, δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών NOMOS, ΜΠρ.Χαν. 34/2009, ΝοΒ 2009, 513, ΜΠρ.Ηρακλ. 2835/2009, δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών NOMOS, όπου και άλλες παραπομπές στη σύμφωνη, με τις θέσεις αυτές, θεωρία και νομολογία). Εξάλλου, για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 57 του ΑΚ δεν αρκεί μόνον η προσβολή της προσωπικότητας κάποιου, αλλά απαιτείται, επιπλέον, η προσβολή να είναι παράνομη, τούτο, δε, συμβαίνει, κατά μία άποψη, όταν η προσβολή γίνεται κατά παράβαση ρητής διάταξης νόμου (ΑΠ 718/2001, Ελληνη 42, 942), ενώ, σύμφωνα με άλλη άποψη, την οποία υιοθετεί ως ορθότερη το Δικαστήριο τουτού, και όταν υπάρχει οποιαδήποτε κοινωνικά απρόσφορη επέμβαση στη σφαίρα του συγκεκριμένου κάθε φορά αγαθού, η οποία λαμβάνει χώρα χωρίς δικαιώμα προς τούτο, ή με την άσκηση, μεν, δικαιώματος, το οποίο, όμως, είτε είναι μικρότερης σπουδαιότητας σε σύγκριση με το προσβαλλόμενο, είτε ασκείται κάτω από περιστάσεις που καθιστούν την άσκηση του καταχρηστική, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 281 του ΑΚ και 25 παρ. 3 του Συντάγματος (ΑΠ 195/2007, ό.π., ΕφΑΘ 12154/1990, ό.π., ΕφΑΘ 1688/1998, ό.π., ΕφΑΘ 6720/2000, Ελληνη 43, 1495, ΕφΠατρ. 357/2004, Αχαϊκή Νομολογία 2005, 4, ΕφΠατρ. 662/2004, Αχαϊκή Νομολογία 2005, 11, ΠΠρΑΘ 29/2007, ό.π., ΜΠρ.Χαλκ. 91/2004, ό.π.), δηλαδή δεν απαιτείται να είναι η συμπεριφορά που προσβάλλει τα αγαθά, απαγορευμένη από ειδική διάταξη νόμου, αλλά αρκεί το γεγονός ότι είναι βλαπτική και κοινωνικά απρόσφορη. Ενόψει της σύγκρουσης των αγαθών προς

τα προστατευόμενα αγαθά της προσωπικότητας των άλλων ή προς το συμφέρον της ολότητας, θα πρέπει να αξιολογούνται και να σταθμίζονται στη συγκεκριμένη περίπτωση τα συγκρινόμενα έννομα αγαθά και συμφέροντα, ώστε να διακριβώνεται η ύπαρξη προσβολής του δικαιώματος της προσωπικότητας και ο παράνομος χαρακτήρας της (ΑΠ 195/2007, ό.π.). Την ύπαρξη δικαιώματος για να ενεργήσει με τον επίμαχο επιβλαβή τρόπο υποχρεώνεται να προτείνει και να αποδείξει αυτός που το επικαλείται, κατ' ένσταση, ενώ την ενδεχόμενη κατάχρηση του δικαιώματος αυτού ή την υστέρησή του σε σπουδαιότητα έναντι του προσβαλλομένου, μπορεί να προτείνει κατ' αντένσταση ο ενάγων ή αιτών (ΕφΑθ 1688/1998, ό.π., ΕφΘεσ. 2/2006, Αριθ. 2006, 23, ΕφΔωδ. 24/2006, δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών NOMOS, ΕφΑθ 5538/2006, ΝοΒ 2007, 1079, ΕφΑθ 7451/2006, ΔΕΕ 2007, 578, ΕφΑθ 8962/2006, ΕΛΛΔΝΗ 2007, 1518, ΕφΑΙγ. 48/2007, ΔΙΜΕΕ 2008, 70, ΜΠρΧαλκ. 91/2004, ό.π.). Τις αξιώσεις που απορρέουν από τη διάταξη του άρθρου 57 του ΑΚ σε περίπτωση προσβολής της προσωπικότητας μπορεί να ασκήσει ο προσβαλλόμενος όχι μόνο με τακτική αγωγή, αλλά και με αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων για την προσωρινή ρύθμιση κατάστασης κατά τα άρθρα 731 επ. του ΚΠολΔ (ΜΠρΧαλκ. 91/2004, ό.π.). Ακόμη, η αξίωση για την παράλειψη της προσβολής του δικαιώματος της προσωπικότητας (άρθρο 57 παρ. 1 εδ. α του ΑΚ) προϋποθέτει, καταρχήν, την ύπαρξη προηγούμενης παράνομης προσβολής και αποβλέπει στην αποτροπή στο μέλλον νέων προσβολών, για την επανάληψη των οποίων συντρέχει βάσιμος κίνδυνος, είναι, όμως, δυνατό η αξίωση αυτή να ασκηθεί και προληπτικά, χωρίς, δηλαδή, να έχει προηγηθεί παράνομη προσβολή, πλην, όμως, επίκειται κίνδυνος επέλευσής της (ΕφΛαρ. 431/2000, Αριθ. 2001, 457, ΕφΘεσ. 2645/2002, Αριθ. 2004, 860). Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα

χρηστά ήθη. Η διάταξη προστατεύει, εκτός των άλλων, και την οικονομική ελευθερία, εφόσον βέβαια με αυτήν δεν προσβάλλονται τα δικαιώματα των άλλων, δεν παραβιάζεται το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη. Έτσι, η επιχειρηματική δραστηριότητα, ως οικονομική ελευθερία, πρέπει να ασκείται κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να μην προσβάλλει την προσωπικότητα των άλλων, στην οποία περιλαμβάνεται και η αξίωση να ζει και να κινείται σε καθαρό και υγιές περιβάλλον. Για το λόγο αυτό, το σύγχρονο Κράτος υποβάλλει σειρά επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε προηγούμενη λήψη άδειας και σε έλεγχο τηρήσεως των όρων της. Η υποβολή της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε προηγούμενη άδεια της Διοίκησης, αποτελεί εκδήλωση της εγγυητικής λειτουργίας του Κράτους και βέβαια δεν αποκλείει την δικαστική εξέταση της προσβολής της προσωπικότητας από την άσκηση της οικονομικής ελευθερίας. Ειδικότερη έκφανση της οικονομικής ελευθερίας αποτελούν οι εφαρμογές των σύγχρονων τεχνολογιών (γενετικά τροποποιημένα προϊόντα, φάρμακα, κεραίες κινητής τηλεφωνίας). Η γνώση των κινδύνων που προκύπτουν από τις δραστηριότητες αυτές είναι ακόμη ανολοκλήρωτη και ελλιπής, με αποτέλεσμα ο κοινός νομοθέτης και η Διοίκηση να ρυθμίζουν τις δραστηριότητες αυτές με βάση όχι αποδειγμένους κινδύνους, αλλά με βάση ενδείξεις επικινδυνότητάς τους. Ο κοινός νομοθέτης δεν είναι ελεύθερος να μην λάβει μέτρα για τις δραστηριότητες αυτές. Η υποχρέωσή του αυτή επιβάλλεται από το υπερνομοθετικής ισχύος (άρθρο 28 παρ. 2 του Συντάγματος) κοινοτικό δίκαιο, ως υποχρέωση ανάπτυξης πολιτικών προφύλαξης. Ειδικότερα, με το άρθρο 174 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 174 της Συνθήκης του Αμστερνταμ της 2^η.10.1997) ορίστηκε ότι η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος α) συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων, αα) της διατήρησης, προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος, ββ) της προστασίας της υγείας του ανθρώπου, γγ) της συνετής και ορθολογικής χρήσης των φυσικών πόρων, δδ) της προώθησης, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, β) αποβλέπει σε υψηλό επίπεδο προστασίας και στηρίζεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης των

καταστροφών του περιβάλλοντος, κατά προτεραιότητα στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Η αρχή της προφύλαξης εισήχθη στο κοινοτικό δίκαιο με τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υπογράφηκε στο Μάαστριχτ την 7.2.1992, στο άρθρο 130P . Νομοθετικός ορισμός της αρχής της προφύλαξης δεν υπάρχει, αν και έχουν διατυπωθεί τουλάχιστον δεκαεννέα (19) ορισμοί, ενώ δεν υπάρχει ομοφωνία για το αν η αρχή αυτή είναι δεσμευτικός νομικός κανόνας ή πολιτική αρχή. Η αρχή αυτή αφορά τη διαχείριση της επιστημονικής αβεβαιότητας ως προς την ύπαρξη και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κινδύνων που μπορούν να προκληθούν ιδίως από την κυκλοφορία αγαθών ή την ανάπτυξη έργων ή δραστηριοτήτων και εφαρμόζεται όταν υπάρχει αληθινή αβεβαιότητα ως προς τη διακινδύνευση και όχι σε περιπτώσεις, όπου υφίσταται επαρκής επιστημονική βάση για την αξιολόγηση της διακινδύνευσης και για την ύπαρξη και το βαθμό του κινδύνου. Στη διακήρυξη του Ρίο του έτους 1992 ορίστηκε ότι όταν υπάρχουν απειλές σοβαρής ή ανεπανόρθωτης ζημίας, η έλλειψη πλήρους επιστημονικής βεβαιότητας δεν θα χρησιμοποιείται ως λόγος για την αναβολή λήψης αποδοτικών μέτρων που προλαμβάνουν την περιβαλλοντική υποβάθμιση. Με αυτό το πνεύμα το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει αποφανθεί ότι κάθε φορά που υφίστανται άμφιβολίες ως προς τη συνδρομή ή τη σημασία κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία, μπορούν να λαμβάνονται μέτρα προστασίας, χωρίς να αναμένεται να αποδειχθεί πλήρως το υπαρκτό και η σοβαρότητα των κινδύνων αυτών [Μονσάντο, Agricoltura Italia SpA, C-236/2001 (2003), ECR-08105, παρ. 11]. Υπό την αυστηρότερη εκδοχή της, η αρχή της προφύλαξης θεωρεί ότι μόνη η ύπαρξη ενδείξεων ως προς πιθανούς κινδύνους σοβαρής βλάβης, οι οποίοι δεν μπορούν να αποκλειστούν με βάση τα επιστημονικά πορίσματα, επιβάλλει τη λήψη περιοριστικών μέτρων στη κυκλοφορία αγαθών ή στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων και υπό προϋποθέσεις δημιουργεί τεκμήριο ύπαρξης κινδύνου. Άλλα και στην περίπτωση αυτή δεν ορίζεται ποιος βαθμός κινδύνου πρέπει να τεκμαίρεται. Κατά την άποψη που το Δικαστήριο αυτό θεωρεί ορθότερη και

προκειμένου η αρχή της προφύλαξης να μην καταστεί εργαλείο άλογης ανάσχεσης της έρευνας και της ανάπτυξης, πρέπει να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με την αρχή της αναλογικότητας ως εργαλείο ορθολογικής διαχείρισης του κινδύνου. Η συναγωγή της αρχής στηρίζεται, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, στη σοβαρότητα και το δυσεπανόρθωτο της βλάβης για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον και στο ενδεχόμενο οι βλάβες αυτές να προκαλούνται από δραστηριότητα, για την οποία, υπό τα εκάπιτοτε διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα, καταλείπεται επιστημονική αβεβαιότητα. Επομένως, δραστηριότητες, για τα αποτελέσματα των οποίων υπάρχει επιστημονική αβεβαιότητα λόγω έλλειψης επαρκούς επιστημονικής γνώσης, ελέγχονται από το Δικαστή ως προς το αν κατά την άσκησή τους λαμβάνουν τα μέτρα προφύλαξης που εξαλείφουν ή μειώνουν τους κινδύνους, έτσι ώστε να προστατεύεται η αξία και η υγεία του προσώπου που αποτελούν μείζονα ατομικά δικαιώματα, τα οποία προστατεύονται από το Σύνταγμα. Η ύπαρξη άδειας της αρχής δεν εμποδίζει το Δικαστή να εξετάζει κάθε φορά αν αλλοιώνεται ή καταργείται η κοινή αφέλεια, δηλαδή η απόλαυση ενός υγιούς περιβάλλοντος και ο Δικαστής, κατά την εξέταση αυτή, δεν υπερβαίνει τη δικαιοδοσία του, ούτε υποκαθιστά το νομοθέτη, κατά παράβαση του άρθρου 26 του Συντάγματος (για όλα τα προαναφερόμενα ζητήματα, βλ. ΠΠρΛαρ. 100/2007, ό.π., ΠΠρΣαμ. 58/2008, ό.π., ΠΠρΗρακλ. 109/2009, ό.π., ΜΠρΚορινθ. 2449/2008, ό.π., ΜΠρΗρακλ. 3064/2008, ό.π., ΜΠρΧαν. 34/2009, ό.π., ΜΠρΗρακλ. 2835/2009, ό.π., όπου και άλλες παραπομπές στη σύμφωνη, με τις θέσεις αυτές, θεωρία και νομολογία). Επίσης, είναι, μεν, αληθινό ότι, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 692 παρ. 4 του ΚΠολΔ, τα ασφαλιστικά μέτρα δεν πρέπει να συνίστανται στην ικανοποίηση του δικαιώματος, η εξασφάλιση ή η διατήρηση του οποίου ζητείται. Η ικανοποίηση, συνεπώς, του δικαιώματος του ουσιαστικού δικαίου, δηλαδή η δημιουργία ουσιαστικής κατάστασης που ανταποκρίνεται προς την έννομη συνέπεια που προκύπτει από το δικαίωμα του ουσιαστικού δικαίου, βρίσκεται εκτός του ασφαλιστικού μέτρου (ΜΠρΑθ 15045/1989, Δίκη 21, 147). Ο κανόνας αυτός έχει εφαρμογή και στο ασφαλιστικό μέτρο της προσωρινής ρύθμισης κατάστασης (άρθρα 731 και 732 του ΚΠολΔ), το οποίο δεν

διαφέρει κατά το σκοπό του από τα υπόλοιπα ασφαλιστικά μέτρα, αφού και αυτό συνδέεται τελολογικά με κάποιο δικαίωμα που πρέπει να προστατευθεί προσωρινά, προκειμένου να αποτραπεί η δημιουργία μέχρι την περάτωση της κύριας δίκης αμετάκλητων καταστάσεων που θα μπορούσαν να ματαιώσουν το σκοπό της δίκης αυτής (ΜΠρΑθ 1377/2004, ΝοΒ 2005, 305, ΜΠρΑθ 285/2007, ΕΦΑΔ 2008, 470). Με τη διάταξη αυτή, η ρύθμιση της οποίας υπαγορεύεται από τη φύση της προσωρινής δικαστικής προστασίας, τίθεται απαγορευτικός κανόνας, δεσμευτικός για το Δικαστήριο (ΜΠρΑθ 4629/2004, Αρμ. 2005, 250), κατά τον οποίο τα ασφαλιστικά μέτρα δεν πρέπει να συνίστανται σε ικανοποίηση του δικαιώματος, του οποίου ζητείται η εξασφάλιση ή η διατήρηση, γιατί δεν είναι επιτρεπτή η, με ασφαλιστικά μέτρα, δημιουργία αμετάκλητων καταστάσεων στις σχέσεις των διαδίκων, έτσι που να ματαιώνεται ο τελικός σκοπός οριστικής δικαστικής προστασίας (ΜΠρΑθ 1377/2004, ό.π., ΜΠρΑθ 2090/2004, ΝοΒ 2005, 523, ΜΠρΑθ 4629/2004, ό.π.). Σκοπός, με άλλα λόγια, των ασφαλιστικών μέτρων είναι να τεθεί σε προσωρινή λειτουργία η επίδικη έννομη σχέση και όχι να ματαιωθεί ο πρακτικός σκοπός της κύριας δίκης, στην οποία και μόνο θα κριθεί οριστικά η έννομη σχέση. Ο κανόνας του άρθρου 692 παρ. 4 του ΚΠολΔ υποχωρεί μόνο στις ακραίες εκείνες περιπτώσεις, όπου πιθανολογείται κίνδυνος σημαντικής προσβολής της αξίας του ανθρώπου, η οποία διασφαλίζεται συνταγματικά (άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος) και όχι απλώς περιουσιακών ζημιών (ΜΠρΑθ 1377/2004, ό.π., ΜΠρΑθ 4629/2004, ό.π.). Ειδικότερα, τώρα, στην περίπτωση που η οφειλόμενη παροχή είναι εκπληρωτέα εφάπαξ και δεν υπάρχει μία διαρκής έννομη σχέση που να μπορεί να ρυθμιστεί για περιορισμένο χρονικό διάστημα, δεν μπορεί να διαταχθεί ως ασφαλιστικό μέτρο η «προσωρινή» εκπλήρωση της προαναφερόμενης παροχής (ΜΠρΑθ 15611/1989, Δίκη 21, 874, ΜΠρΧαλκ. 585/1991, Δίκη 23, 264, ΜΠρΑθ 14726/1993, Ελλδνη 35, 1395, ΜΠρΑθ 11923/1998, ΝοΒ 46, 1480, ΜΠρΑθ 1377/2004, ό.π., ΜΠρΧαλκιδικ. 993/2006, Αρμ. 2007, 1378). Ως «διαρκείς», χαρακτηρίζονται οι συμβάσεις, στις οποίες κατά τη βούληση των μερών, η διάρκεια αποτελεί

περιεχόμενο της παροχής (ΜΠρΧαλκ. 203/1991, Δίκη 1992, 223). Σε περίπτωση, κατά την οποία το ασφαλιστέο δικαίωμα απορρέει από διαρκική σύμβαση, νόμιμα ζητείται να εξακολουθήσει προσωρινά αυτή να βρίσκεται σε λειτουργία με τη λήψη του ασφαλιστικού μέτρου της προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης (άρθρα 731 και 732 του ΚΠολΔ), ώσπου να διεξαχθεί η κύρια δίκη. Η λήψη του ασφαλιστικού αυτού μέτρου δεν προσκρούει στη διάταξη του άρθρου 692 παρ. 4 του ΚΠολΔ, ώστε να υπάρχει (απαγορευμένη) ικανοποίηση του δικαιώματος. Τούτο, δε, διότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται όταν η συμβατική παροχή είναι εκπληρωτέα εφάπαξ, πράγμα που σημαίνει ότι η διάταξη αυτή δεν αποτελεί θεσμοθετημένο εμπόδιο να ρυθμιστεί προσωρινά η κατάσταση όταν υπάρχει μία διαρκής έννομη σχέση. Ακριβώς, διότι λόγω της διάρκειας των παροχών της, η προσωρινή θέση της σε λειτουργία δεν θα συνεπάγεται και ολοσχερή εξόφληση της υποχρέωσης του οφειλέτη, αφού αυτή έχει τόση διάρκεια, όση και η έννομη σχέση, από την οποία απορρέει. Εξάλλου, η ενέργεια, παράλειψη ή ανοχή ορισμένης πράξης, την οποία μπορεί να διατάξει το Δικαστήριο προσωρινά με τη διάταξη του άρθρου 731 του ΚΠολΔ, δεν ταυτίζεται με το αντικείμενο της ασφαλιστέας αξιώσης, αλλά είναι απλά ειδικότερη ειδήλωση μίας διαρκούς έννομης σχέσης που τίθεται σε προσωρινή λειτουργία (Μπέης, Πολιτική Δικονομία, γενικές αρχές και ερμηνεία άρθρων, τόμος V, 1983, άρθρο 692 αριθ. 4.2.4., σελ. 122-123, αριθ. 5.1.2., σελ. 137-138 και άρθρο 731 αριθ. 3.44., σελ. 771-772, Πανταζόπουλος, παρατηρήσεις στη ΜΠρΜυτ. 93/1986, Δίκη 17, σελ. 805, ΜΠρΠειρ. 2491/1982, ΝοΒ 31, 557, ΜΠρΑθ 15611/1989, Δίκη 21, 874, ΜΠρΧαλκ. 203/1991, ό.π., ΜΠρΑθ 41435/1999, Ελληνη 2001, 249, ΜΠρΑθ 4629/2004, ό.π.). Για τους λόγους αυτούς, ορθά, κατά την κρίση του Δικαστηρίου τούτου, γίνεται δεκτό ότι σε περίπτωση ρύθμισης διαρκών (συμβατικών ή νόμιμων) ενοχών για παροχή ή παράλειψη (τέτοια είναι και η υποχρέωση παράλειψης προσβολής της προσωπικότητας) είναι, κατά κανόνα, δυνατή η προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης, χωρίς τούτο να συνιστά ολοκληρωτική ικανοποίηση του αντίστοιχου δικαιώματος, δεδομένου ότι πρόκειται για ρύθμιση που έχει ως σκοπό να θέσει σε λειτουργία μία διαρκή έννομη κατάσταση, όπως είναι η προστασία της προσωπικότητας και η ρύθμιση αυτή δεν απολήγει σε

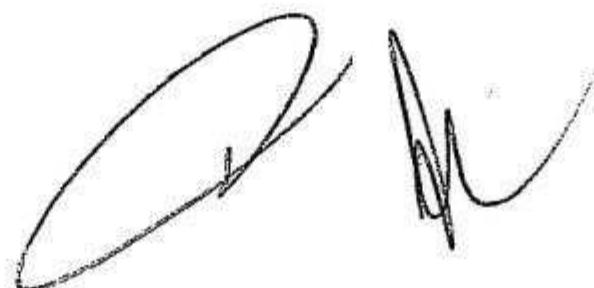

ικανοποίηση της ασφαλιζόμενης απαίτησης, αφού είναι προσωρινή (ΜΠρΑθ 1347/1989, Δίκη 1989, 319, ΜΠρΑθ 15611/1989, Δίκη 1990, 874, ΜΠρΘεσ. 12162/1993, Αρμ 1994, 182, ΜΠρΒολ. 2785/2003, Αρμ. 2004, 679, ΜΠρΡοδ. 1842/2004, δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών NOMOS, ΜΠρΑθ 1377/2004, ΝοΒ 2005, 305, ΜΠρΘεσ. 19938/2006, Αρμ. 2006, 1076, πρβλ. και ΜΠρΑθ 16255/1989, ΕΛΛΔνη 1990, 1546).

Οι αιτούντες επικαλούνται τη συνδρομή επείγουσας περίπτωσης και ζητούν, για τους λόγους που εκτίθενται ειδικότερα στα δικόγραφα των αιτήσεών τους, να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα με την ειδικότερη μορφή της προσωρινής ρύθμισης κατάστασης, ειδικότερα, δε, α) ως προς την από 19-10-2009 αίτηση, να απαγορευθεί προσωρινά στην καθ' ης η αίτηση η διανομή μολυσμένου νερού στην περιοχή του Δήμου Μεσσαπίων που περιλαμβάνεται στο δίκτυό της, λόγω επικείμενου μη αναστρέψιμου κινδύνου βλάβης της υγείας των κατοίκων της περιοχής αυτής και να υποχρεωθεί προσωρινά η καθ' ης η αίτηση να μεταφέρει στις δεξαμενές ύδρευσής της, με υδροφόρες, νερό που είναι κατάλληλο για οικιακή και βιομηχανική χρήση, ίσης ποσότητας με το διανεμόμενο, σε κάθε, δε, περίπτωση, τέσσερις χιλιάδες (4.000) κυβικά μέτρα νερού ημερησίως, να απειληθεί, σε βάρος της καθ' ης η αίτηση, ως μέσο αναγκαστικής εκτέλεσης της απόφασης που θα δημοσιευθεί, χρηματική ποινή, ποσού δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ και προσωπική κράτηση του νόμιμου εκπροσώπου της (Δημάρχου Μεσσαπίων) Αντωνίου Μπαζώτη, διάρκειας ενός έτους, για κάθε παράβαση, από την πλευρά της καθ' ης η αίτηση, των διατάξεων της απόφασης που θα δημοσιευθεί και να καταδικαστεί η καθ' ης η αίτηση στα δικαστικά τους έξοδα και β) ως προς την από 5-10-2009 αίτηση, να διαταχθεί ο πρώτος των καθ' ων η αίτηση, ως προμηθευτής του πόσιμου νερού στο δημοτικό διαμέρισμα Νεροτριβιάς, να παύσει προσωρινά τη διανομή, στην περιοχή της Νεροτριβιάς που ανήκει διοικητικά σ' αυτόν (πρώτο των καθ' ων η αίτηση), υδάτων που προέρχονται από τις γεωτρήσεις του μολυσμένου, με υπερβαίνουσες κατά πολύ τις προβλεπόμενες από την Κ.Υ.Α. που αναφέρεται στην αίτηση ανώτατες

επιτρέπομενες τιμές σε εξασθενές χρώμιο, υδροφόρου ορίζοντα της περιοχής, να μεταφέρει στις δεξαμενές ύδρευσής του, με υδροφόρες, νερό που να είναι πόσιμο και κατάλληλο για οικιακή και βιομηχανική χρήση και να πάνει να χρεώνει και να εισπράττει από τους καταναλωτές κατοίκους και χρήστες πάγια τέλη και τίμημα για το προερχόμενο από τις μολυσμένες γεωτρήσεις νερό που διοχετεύθηκε ή διοχετεύεται σ' αυτούς και, τέλος, να καταδικαστεί ο πρώτος των καθ' αν η αίτηση στα δικαστικά έξοδα του αιτούντος.

Οι αιτήσεις αυτές αρμοδίως και παραδεκτά εισάγονται για να συζητηθούν στο Δικαστήριο τούτο, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 682 παρ. 1, 683 παρ. 1 και παρ. 3 και 686 επ. του ΚΠολΔ), περαιτέρω, δε, κρίνονται νόμιμες. Στηρίζονται στις διατάξεις, οι οποίες μνημονεύονται στη μείζονα (νομική) σκέψη που προηγήθηκε, καθώς επίσης και σ' εκείνες των άρθρων 200, 281, 288, 914 του ΑΚ, 7 παρ. 1, παρ. 2, παρ. 3 και παρ. 5 του νόμου 2251/1994, όπως έχει τροποποιηθεί με το νόμο 3587/2007 (για τη θεμελίωση των αιτήσεων και στις διατάξεις του νόμου για την προστασία των καταναλωτών, βλ. ΜΠρΘηβ. 923/2008, ΧρΙΔ 2009, 630, με παρατηρήσεις Ιακ. Βενιέρη, σε ΧρΙΔ 2009, σελ. 824 επ. = Δίκη 2009, 1022, με παρατηρήσεις Κων. Μπέη, σε Δίκη 2009, σελ. 1025 επ. = ΝοΒ 2009, 882, με παρατηρήσεις Βασ. Χειρόδαρη, σε ΝοΒ 2009, σελ. 885 επ.), 4 παρ. 1 της κοινής απόφασης των Υπουργών α) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, β) Εθνικής Οικονομίας, γ) Ανάπτυξης, δ) Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και ε) Υγείας και Πρόνοιας, με τον αριθμό Γ2/2600 της 21^η Ιουνίου 2001 (Φ.Ε.Κ. Β' 892/11-7-2001) και με τίτλο «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης», σε συμμόρφωση προς την οδιγία 98/83/EK του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3^η Νοεμβρίου 1998, όπως τροποποιήθηκε από την κοινή απόφαση των Υφυπουργών α) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και β) Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τον αριθμό ΔΥΓ2/Γ.Π. οικ. 38295 της 22^η Μαρτίου 2007 (ΦΕΚ Β' 630/26-4-2007), 176, 731, 732 και 947 παρ. 1 του ΚΠολΔ. Πρέπει, επομένως, να ερευνηθούν στη συνέχεια οι κρινόμενες αιτήσεις ως προς την ουσιαστική βασιμότητά τους.

Οι καθ' αν η αίτηση, για την αντίκρουση των κρινόμενων αιτήσεων, με τα έγγραφα σημειώματά τους, εκτός από την αιτιολογημένη άρνηση των αιτήσεων και των πραγματικών περιστατικών που περιέχονται σ' αυτές, προτείνουν και τους ακόλουθους ισχυρισμούς : A) Ότι η πρώτη από τις αιτήσεις αυτές (από 19-10-2009) είναι αόριστη, διότι δεν διευκρινίζεται σ' αυτήν από ποιο ή ποια δίκτυα δημοτικών διαμερισμάτων του Δήμου Μεσσαπίων λήφθηκαν δείγματα νερού, αλλά γενικά αναφέρεται το δίκτυο της Μεσσαπίας. Ο ισχυρισμός αυτός είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί, δεδομένου ότι η αίτηση κρίνεται επαρκώς ορισμένη, στο μέτρο που από το δικόγραφο της αίτησης προκύπτει ότι ορίζονται σ' αυτήν τα μέτρα, η λήψη των οποίων ζητείται με την αίτηση αυτή, αναφέρονται σ' αυτήν τα πραγματικά περιστατικά που πιθανολογούν την αξίωση του ουσιαστικού δικαίου και την κατάσταση, της οποίας ζητείται η ρύθμιση με τα αιτούμενα μέτρα, καθώς επίσης και τα πραγματικά περιστατικά που συναρτώνται με την επείγουσα περίπτωση (άρθρο 688 παρ. 1 του ΚΠολΔ). B) Ότι οι αιτήσεις είναι απαράδεκτες, δεδομένου ότι δεν έχουν επέλθει βλαπτικές, ενδεχομένως, συνέπειες από την κατανάλωση νερού στους κατοίκους του Δήμου Μεσσαπίων. Ο ισχυρισμός αυτός είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί, σύμφωνα με εκείνα που αναφέρονται στη μείζονα (νομική) σκέψη που προηγήθηκε, δεδομένου ότι οι αξιώσεις που απορρέουν από την προσβολή του δικαιώματος της προσωπικότητας συνίστανται, εκτός των άλλων, στην άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον, εφόσον υπάρχει βάσιμη απειλή επικείμενης προσβολής (προληπτική αξίωση για παράλειψη). Με άλλα λόγια, η αξίωση για την παράλειψη προσβολής του δικαιώματος της προσωπικότητας είναι δυνατό να ασκηθεί και προληπτικά, χωρίς, δηλαδή, να έχει προηγηθεί παράνομη προσβολή, όταν επίκειται κίνδυνος επέλευσής της. Γ) Ότι το τοπικό συμβούλιο Νεροτριβιάς δεν νομιμοποιείται ενεργητικά να υποβάλλει την από 5-10-2009 αίτηση. Ο ισχυρισμός αυτός είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», στους Δήμους και στις Κοινότητες που συστήθηκαν με

το άρθρο 1 του νόμου 2539/1997, η εδαφική περιφέρεια κάθε οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης που καταργήθηκε και κάθε οικισμού που προσαρτήθηκε, αποτελεί υποδιαιρεσή της ενιαίας εδαφικής περιφέρειας του νέου Δήμου ή της Κοινότητας και ονομάζεται «Τοπικό Διαμέρισμα» (άρθρο 2 παρ. 4), όργανα του τοπικού διαμερίσματος του Δήμου είναι α) το τοπικό συμβούλιο, τα μέλη του οποίου εκλέγονται με άμεση καθολική και μυστική ψηφοφορία, και β) ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου (άρθρο 22 παρ. 1), τα τοπικά, δε, συμβούλια ασκούν συγκεκριμένες αρμοδιότητες, στα δρα του τοπικού διαμερίσματος, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η αποκατάσταση επείγοντος χαρακτήρα βλαβών των εσωτερικών δικτύων ύδρευσης, των αντλιοστασίων, των υδρομαστεύσεων και του συστήματος αποχέτευσης (άρθρο 129 παρ. 1, εδάφιο α, υποεδάφιο i). Από τις προαναφερόμενες διατάξεις συνάγεται ότι το τοπικό συμβούλιο Νεροτριβιάς, το οποίο αποτελεί όργανο του τοπικού διαμερίσματος Νεροτριβιάς του Δήμου Μεσσαπίων (το τοπικό αυτό διαμέρισμα περιλαμβάνει την εδαφική περιφέρεια της τέως Κοινότητας Νεροτριβιάς, η οποία καταργήθηκε με το νόμο 2539/1997 και υπάχθηκε στο Δήμο Μεσσαπίων), στο πλαίσιο, δε, των αρμοδιοτήτων του τοπικού συμβουλίου, οι οποίες μεταξύ άλλων σχετίζονται και με την αποκατάσταση επείγοντος χαρακτήρα βλαβών των εσωτερικών δικτύων ύδρευσης, των αντλιοστασίων, των υδρομαστεύσεων και του συστήματος αποχέτευσης, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι το τοπικό συμβούλιο έχει τη δυνατότητα δικαστικής προάσπισης των συμφερόντων των κατοίκων του τοπικού διαμερίσματος, για ζητήματα που υχετίζονται με τις πιο πάνω αναφερόμενες αρμοδιότητές του (άρα, και στην προκείμενη περίπτωση, κατά την οποία το ζήτημα που αναφύεται, σχετίζεται με την ποιότητα του νερού που καταναλώνεται από τους κατοίκους του τοπικού αυτού διαμερίσματος), δεδομένου ότι η επιλογή αυτή υπηρετεί με συνέπεια τη δημοτική αποκέντρωση που υιοθετεί ο νόμος 3463/2006 και την καλύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των τοπικών υποθέσεων, με τελικό στόχο την άμεση και πληρέστερη προάσπιση των συμφερόντων των δημοτών – κατοίκων του τοπικού διαμερίσματος.

Από τις ένορκες εξετάσεις των μαρτύρων απόδειξης και ανταπόδειξης, Αθανασίου Παντελόγλου του Παντελή, Θεοδώρου Θέμελη του Ηλία και Ιωάννη Ρουμπή του Γεωργίου που κατέθεσαν στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου και εκτιμώνται αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους και προς τις υπόλοιπες αποδείξεις, κατά το λόγο της γνώσης και το βαθμό της αξιοπιστίας κάθε μάρτυρα και από όλα, χωρίς εξαίρεση, τα έγγραφα, τα οποία οι διάδικοι νομότυπα προσκομίζουν και επικαλούνται, πιθανολογούνται, κατά την ιρίση του Δικαστηρίου τούτου, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά : Το νερό που παρέχεται στην περιοχή του Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας από τους καθ' ων η αίτηση (Δήμο Μεσσαπίων και Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Μεσσαπίων) μέσω του υδροδοτικού δικτύου της περιοχής, το οποίο (νερό) προέρχεται από γεωτρήσεις στην περιφέρεια του Δήμου αυτού, δεν είναι υγιεινό ούτε ασφαλές και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την υγεία των περίπου 20.000 κατοίκων – καταναλωτών πόσμου νερού στην περιοχή. Τούτο, δε, διότι σε αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν από την άνοιξη και το θέρος του έτους 2009 μέχρι και το χειμώνα του έτους 2009–2010, διαπιστώθηκε η ύπαρξη εξασθενούς χρωμίου στο πόσμο νερό, σύμφωνα με τον πίνακα που παρατίθεται στη συνέχεια, στον οποίο ενδεικτικά καταγράφονται ορισμένες από τις μετρήσεις που έχουν λάβει χώρα στην περιοχή του Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας, κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα :

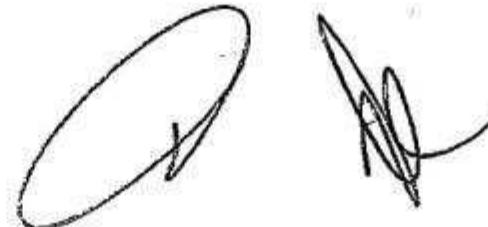
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΧΡΩΜΟΥ (μg/lt)	ΤΙΜΗ ΕΞΑΣΘΕΝΟΥΣ ΧΡΩΜΙΟΥ (μg/lt)	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
ΒΡΥΣΗ, ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΔΑΦΝΗ	28-1-2010		29	I.G.M.E.
ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ «ΒΡΥΣΗ»	28-1-2010		14	I.G.M.E.
Δ.Δ. ΔΑΦΝΗΣ	11-1-2010	19,8	19,6	ΧΗΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ

Δ.Δ. ΝΕΡΟΤΡΙΒΙΑΣ	11-1-2010	6,4		
ΠΗΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΝΕΡΑΚΙ»	1-12-2009		25	I.G.M.E.
ΠΗΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΣΚΟΡΠΙΟΝΕΡΙ»	1-12-2009		12	I.G.M.E.
ΠΗΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΧΙΟΝΟΠΟΔΑΚΙΑ»	1-12-2009		17	I.G.M.E.
ΠΗΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΔΕΣΠΟΤΗ ΒΡΥΣΗ»	1-12-2009		20	I.G.M.E.
ΠΗΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΠΕΤΡΑ»	22-10-2009		30	I.G.M.E.
ΒΡΥΣΗ, ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ	22-10-2009		31	I.G.M.E.
ΠΗΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΛΟΥΤΣΙΤΣΑ»	22-10-2009		28	I.G.M.E.
ΠΗΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΚΟΠΛΑ»	22-10-2009		19	I.G.M.E.
Δ.Δ. ΝΕΡΟΤΡΙΒΙΑΣ	22-10-2009		16	I.G.M.E.
ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ ΒΡΥΣΗ	22-10-2009		18	I.G.M.E.
ΠΗΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΛΟΥΤΣΙΤΣΑ»	22-10-2009		28	I.G.M.E.
ΠΗΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΠΑΛΙΑ ΒΡΥΣΗ»	22-10-2009		15	I.G.M.E.
ΔΙΚΤΥΟ ΣΤΗΝ ΚΑΣΤΕΛΛΑ	2-9-2009	29,8	28,4	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΝΔΡΕΟΥ
«ΛΟΥΤΣΙΤΣΑ», «ΠΕΤΡΑ», «ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ»	7-8-2009	23, 45, 29	20, 32, 25	POLLUTION CHEMISTS O.E.
«ΛΟΥΤΣΙΤΣΑ», «ΠΕΤΡΑ», «ΠΑΛΙΑ ΒΡΥΣΗ», «ΚΟΠΛΑ», «ΓΕΩΤΡΗΣΗ», «ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ», ΒΡΥΣΗ – ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ»	6-8-2009	28, 36, 14, 21, 18, 18, 27	28, 34, 14, 14, 18, 16, 26	I.G.M.E.
1 ^η ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΟΡΓΟΥΠΗΚΟΟΥ	13-8-2009	33,2	33	ΧΗΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΒΑΛΕΙΑΣ
2 ^η ΠΕΡΙΟΧΗ	13-8-2009	43,6	42	ΧΗΜΙΚΗ

ΓΟΡΓΟΥΠΗΝΚΟΟΥ				ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ
3 ^η ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΟΡΓΟΥΠΗΝΚΟΟΥ	13-8-2009	43,5	42	ΧΗΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ
4 ^η ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΟΡΓΟΥΠΗΝΚΟΟΥ	13-8-2009	47,3	46	ΧΗΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ
Δ.Δ. ΚΟΝΤΟΔΕΣΠΟΤΙΟΥ	11-1-2010	17,9	17,8	ΧΗΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ
Δ.Δ. ΔΑΦΝΗΣ	11-2-2010	19,8	19,6	ΧΗΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ

Επισημαίνεται στο σημείο τούτο ότι για την ύπαρξη εξασθενούς χρωμίου στο πόσιμο νερό δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία παραμετρική τιμή, παρά μόνο –προβλέπεται από τη νομοθεσία (άρθρο 18, παράρτημα I, της κ.ν.α. με τον αριθμό Υ2/2600 της 21^{ης} Ιουνίου 2001)– παραμετρική τιμή για το ολικό χρώμιο, η συγκέντρωση του οποίου στο πόσιμο νερό δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα 50 μικρογραμμάρια ανά λίτρο (50 µg/lt ή 50 ppb – parts per billion). Πιθανολογείται, επομένως, ότι η συγκέντρωση εξασθενούς χρωμίου στο διοχετευόμενο στην περιοχή του Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας νερό είναι ιδιαίτερα αυξημένη [βλ. και την από Ιούλιο του 2009 μελέτη των υδρογεωλόγων Β. Τσιούμα και Β. Ζοράπα και της χημικού μηχανικού Ε. Γκιντώνη του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.) με τον τίτλο «Αναγνωριστική υδροχημική – υδρογεωλογική μελέτη για τον προσδιορισμό της προέλευσης του χρωμίου στις υδρευτικές γεωτρήσεις του Δήμου Μεσσαπίων νομού Εύβοιας» στην οποία, μεταξύ άλλων, –σελ. 10 και 11– αναφέρεται ανίχνευση εξασθενούς χρωμίου σε δείγματα νερού από δίκτυο και γεωτρήσεις, με τιμές μεγαλύτερες των 24 µg/lt και ορισμένες, δε, περιπτώσεις και μεγαλύτερες των 50 µg/lt, καθώς επίσης και το από 10-6-2009 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Εύβοιας, στο οποίο περιέχεται πίνακας αναλύσεων του Τομέα

Οικονομικής Γεωλογίας και Γεωχημείας του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πλανεπιστημίου Αθηνών, από τον οποίο –πίνακα– προκύπτει ότι έχει ανιχνευθεί εξασθενές χρώμιο σε γεωτρήσεις, πηγάδια και δίκτυο, με τιμές μεγαλύτερες των 50 µg/lt), με αποτέλεσμα η χρησιμοποίηση του νερού αυτού τόσο για πόση, όσο και για τις υπόλοιπες οικιακές ή βιομηχανικές χρήσεις, να εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την υγεία των καταναλωτών. Περαιτέρω πιθανολογείται ότι η παρουσία εξασθενούς χρωμίου στο πόσιμο νερό σε τόσο υψηλές τιμές συνδέεται με (ενδεχομένως, μη αναστρέψιμες ή δυσχερώς επανορθώσιμες) βλάβες του ανθρώπινου οργανισμού, όπως στομαχικές διαταραχές, παθήσεις των νεφρών και του ήπατος, ενώ από πολλές επιστημονικές έρευνες πιθανολογείται αυξημένος κίνδυνος καρκίνου μετά από έκθεση σε εξασθενές χρώμιο, κατά κύριο λόγο μέσω της εισπνοής, αλλά δευτερευόντως και μέσω της κατάποσης. Σε ότι αφορά το εξασθενές χρώμιο είναι απαραίτητο να επισημανθεί ότι αποτελεί ένωση του χρωμίου που συναντάται στο περιβάλλον αποκλειστικά, σχεδόν, ως προερχόμενο από δραστηριότητες του ανθρώπου (ανθρωπογενές) και συγκεκριμένα από βιομηχανικές χρήσεις (απόρριψη βιομηχανικών αποβλήτων, στην προκείμενη, δε, περίπτωση, πιθανολογείται ότι τούτο οφείλεται σε απόρριψη βιομηχανικών αποβλήτων από βιομηχανίες μετάλλων, χρωμάτων, βυρσοδεψεία κ.λπ.), προκάλεσε, δε, αυξημένο ενδιαφέρον η επίδρασή του στην ανθρώπινη υγεία, ιδιαίτερα μέσω του μηχανισμού της κατάποσης, περί τα μέσα της δεκαετίας του 1990 λόγω της υπόθεσης της πόλης Hinkley στην Καλιφόρνια των Η.Π.Α. (υπόθεση «Erin Brockovich»). Η υπόθεση αυτή δίχασε τους ειδικούς σε θέματα τοξικότητας του χρωμίου, κυρίως επειδή η έκθεση στο εξασθενές χρώμιο έλαβε χώρα μέσω του πόσιμου ύδατος. Πολλοί ισχυρίστηκαν ότι ο τρόπος αυτός έκθεσης είναι λιγότερο επικίνδυνος σε σχέση με την εισπνοή, επειδή στο στομάχι το εξασθενές χρώμιο ανάγεται σε αδρανές τρισθενές χρώμιο. Ακόμη ισχυρίστηκαν ότι οι εικθέσεις σε εξασθενές χρώμιο ήταν πολύ μικρές και ότι τα στοιχεία που τις συνδέουν με τις ασθένειες των κατοίκων του Hinkley ήταν ανεπαρκή. Ωστόσο, άλλοι υποστήριξαν ότι υπάρχουν πολλά κενά στο θέμα της τοξικότητας του χρωμίου και ότι η τοξική μιρφή του χρωμίου

μπορεί να διεισδύσει σε κάθε τύπο κυττάρου και επομένως να προκαλέσει βλάβες σε πολλά και διαφορετικά όργανα. Χωρίς αμφιβολία, ωστόσο, έως ότου γίνει γνωστό με ποιόν, ειδικότερα, τρόπο οι διαφορετικές δόσεις και οι τρόποι έκθεσης σε εξασθενές χρώμιο επιδρούν σε διαφορετικούς πληθυσμούς, είναι πολύ νωρίς για να θεωρηθούν ακίνδυνες οι εκθέσεις στην ένωση αυτή χρωμίου, μέσω του πόσιμου ύδατος, ενώ είναι αναντίρρητο ότι η έκθεση σε εξασθενές χρώμιο από τον αέρα, ειδικότερα στον εργασιακό χώρο, είναι πιο σημαντική και επικίνδυνη για την πρόκληση νεοπλασματικών ασθενειών, αφού το εξασθενές χρώμιο έχει χαρακτηριστεί ως αποδεδειγμένα καρκινογόνος ένωση. Μελέτες σε πειραματόζωα έδειξαν ότι η πόση νερού επιβαρυμένου με εξασθενές χρώμιο μπορεί να προκαλέσει καρκίνο του γαστρεντερικού συστήματος. Ωστόσο, δεν είναι ακόμη σαφές εάν τα επίπεδα εξασθενούς χρωμίου που εντοπίζεται σε πόσιμα ύδατα είναι ικανά να προκαλέσουν καρκίνο. Σύμφωνα με τη Διεθνή Υπηρεσία για την Έρευνα του Καρκίνου (International Agency for Research on Cancer – IARC) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (World Health Organization – WHO), το εξασθενές χρώμιο που προσλαμβάνεται με το νερό μετατρέπεται σε μεγάλο ποσοστό σε τρισθενές χρώμιο στο όξινο περιβάλλον του στομάχου, γεγονός που δεν επιτρέπει την περαιτέρω απορρόφηση του χρωμίου από τον οργανισμό, καθώς το τρισθενές χρώμιο δεν μπορεί να διαπεράσει την κυτταρική μεμβράνη. Σχετικά πρόσφατα (Μάιος 2007) ανακοινώθηκε από το Εθνικό Ινστιτούτο Υγείας (National Institutes of Health – NIH) των Η.Π.Α. ότι κατόπιν αιτήματος μελών του κοινοβουλίου της Καλιφόρνιας και μετά από τις ανησυχίες που προκάλεσε η προβολή της κινηματογραφικής ταινίας «Erin Brockovich», πραγματοποιήθηκαν πειράματα με τρωκτικά (ποντικούς και επίμυες), στα οποία για δύο χρόνια παρεχόταν νερό με 14,3 έως 516 mg (χιλιοστογραμμάρια) $Na_2Cr_2O_7 \cdot 2H_2O/l$ (διχρωμικά ανιόντα). Όπως είναι προφανές, οι συγκεντρώσεις αυτές είναι πολύ μεγάλες [ένα χιλιοστογραμμάριο (mg) ισοδυναμεί με χίλια μικρογραμμάρια (μg)]. Η μικρότερη αντιστοιχεί σε συγκέντρωση εξασθενούς χρωμίου περίπου δέκα φορές μεγαλύτερη από εκείνη του πλέον ρυπασμένου με

εξασθενές χρώμιο νερού της Καλιφόρνιας (580 μg/l) που κατανάλωναν οι κάτοικοι της πόλης Hinkley. Τα πειράματα έδειξαν γαστρεντερική απορρόφηση του εξασθενούς χρωμίου και την ανάπτυξη καλοήθων και κακοήθων όγκων σε σημεία και όργανα των πειραματόζωων, όπου πιολύ σπάνια εμφανίζονται όγκοι (βλ. για όλες τις προαναφερόμενες πληροφορίες, ενδεικτικά, την από Νοέμβριο του 2007 μελέτη με τον τίτλο «Η χημική ένωση του μήνα : εξασθενές χρώμιο», αναρτημένη στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Χημείας του Εθνικού και Καποδιστριακού

Πανεπιστημίου

Αθηνών

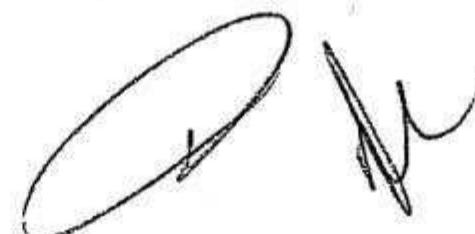
:
http://www.chem.uoa.gr/chemicals/chem_cr6.htm, την από 16 Μαΐου 2007 μελέτη, συνταγμένη στην αγγλική γλώσσα, με τον τίτλο «Εξασθενές χρώμιο σε πόσιμο νερό προκαλεί καρκίνο σε πειραματόζωα», αναρτημένη στο διαδικτυακό τόπο

του Εθνικού Ινστιτούτου Υγείας των Η.Π.Α. :

<http://www.nih.gov/news/pr/may2007/niehs-16.htm> και την από Μάιο του 2009 έρευνα, συνταγμένη στην αγγλική γλώσσα, του Εθνικού Ινστιτούτου Υγείας των Η.Π.Α. με τον τίτλο «Το εξασθενές χρώμιο είναι καρκινογόνο σε αρουραίους και ποντίκια μετά από χρόνια έκθεση μέσω κατάποσης», δημοσιευμένη στο «Environmental Health Perspectives», Volume 117, Number 5, May 2009, σελ. 716 – 722). Στο σημείο τούτο είναι απαραίτητο, ακόμη, να επισημανθεί ότι με την κοινή απόφαση των Υπουργών α) Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, γ) Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, δ) Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ε) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με τον αριθμό 20488 της 19^η Μαΐου 2010 (Φ.Ε.Κ. Β' 749/31-5-2010) και με τίτλο «Καθορισμός Ποιοτικών Περιβαλλοντικών Προτύπων στον ποταμό Ασωπό και Οριακών Τιμών Εκπομπών υγρών βιομηχανικών αποβλήτων στη λεκάνη απορροής του Ασωπού», θεσπίστηκαν (βλ. τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 του νόμου αυτού) Ποιοτικά Περιβαλλοντικά Πρότυπα, (Π.Π.Π) για τον ποταμό Ασωπό, τους παραποτάμους του και τα ζέματα που βρίσκονται στην υδρογεωλογική λεκάνη του ποταμού Ασωπού, σύμφωνα με τα αντίστοιχα Πρότυπα που έχουν θεσπιστεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με τις ουσίες προτεραιότητας και ορισμένους άλλους ωόπους (Παράρτημα Α, Πίνακας

1), καθώς και για τις υπόλοιπες ουσίες και φυσικοχημικές παραμέτρους (Παράρτημα Α, Πίνακες 2-3), τα ΠΠΠ δίνονται σε όρους Ετήσιας Μέσης Συγκέντρωσης (ΕΜΣ – ΠΠΠ) και Μέγιστης Επιτρεπόμενης Συγκέντρωσης (ΜΕΣ – ΠΠΠ) (άρθρο 3 παρ. 2), ενώ για κάθε δεδομένη επιφάνεια υδάτινης μάζας, η εφαρμογή της ΕΜΣ-ΠΠΠ σημαίνει ότι, για οποιοδήποτε αντιπροσωπευτικό σημείο παρακολούθησης εντός του ποταμού, ο ετήσιος αριθμητικός μέσος των μετρούμενων συγκεντρώσεων κατά τη διάρκεια του έτους δεν θα υπερβαίνει την αντίστοιχη οριακή τιμή (άρθρο 3 παρ. 3) και για κάθε δεδομένη επιφάνεια υδάτινης μάζας, η εφαρμογή της ΜΕΣ-ΠΠΠ σημαίνει ότι η μετρούμενη συγκέντρωση σε οποιοδήποτε αντιπροσωπευτικό σημείο παρακολούθησης εντός του ποταμού δεν υπερβαίνει την αντίστοιχη οριακή τιμή (άρθρο 3 παρ. 4). Στο Παράρτημα Α με τον τίτλο «Ποιοτικά Περιβαλλοντικά Πρότυπα», στον πίνακα 2 αυτού και με αύξοντα αριθμό 106, έχει καθοριστεί για το εξασθενές χρώμιο (χρώμιο VI) ποιοτικό περιβαλλοντικό πρότυπο σε όρο ετήσιας μέσης συγκέντρωσης 3 μικρογραμμάρια ανά λίτρο και σε όρο μέγιστης επιτρεπόμενης συγκέντρωσης 11 μικρογραμμάρια ανά λίτρο. Βέβαια, όπως προκύπτει από την κ.ν.α., σκοπός της είναι η προστασία, η αναβάθμιση και η αποκατάσταση της καλής κατάστασης, οικολογικής και χημικής, των υδάτων του ποταμού Ασωπού, των παραποτάμων του και των ρεμάτων που βρίσκονται στην υδρογεωλογική λεκάνη του Ασωπού ποταμού, ώστε η ποιότητα των υδάτων να είναι κατάλληλη για κάθε χρήση πλην της παραγωγής νερού για πόση και κολύμβηση, επομένως αφορά τα επιφανειακά ύδατα του ποταμού Ασωπού, των παραποτάμων του κ.λπ., όχι δε και τα υπόγεια ύδατα ή το νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, πλην όμως η θέσπιση, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, ποιοτικού περιβαλλοντικού προτύπου σε ότι αφορά το εξασθενές χρώμιο σε όρους ετήσιας μέγιστης συγκέντρωσης (ΕΜΣ) και μέγιστης επιτρεπόμενης συγκέντρωσης (ΜΕΣ), αποτελεί αναμφίβολα ισχυρή ένδειξη για την επικινδυνότητα της ουσίας αυτής, όταν ανιχνεύεται στο νερό και αποτελεί ένα πρώτο βήμα, ώστε μετά από την επιστημονική έρευνα της επικινδυνότητας της

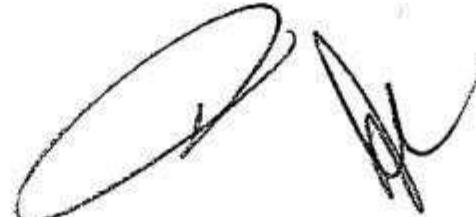
ουσίας αυτής, να υπάρξει από την πολιτεία κανονιστική όγκωμιση, με τη θέσπιση παραμετρικής τιμής αναφορικά με τη συγκέντρωση της ουσίας αυτής και στο πόσιμο νερό. Κατά την κρίση του Δικαστηρίου τούτου, η ανίχνευση εξασθενούς χρωμίου στο πόσιμο νερό, ενόψει των προαναφερομένων, σε συγκέντρωση μέχρι και δύο (2) μικρογραμμάρια ανά λίτρο (μg/l) δεν καθιστά μη ασφαλές το προϊόν αυτό (πόσιμο νερό), δεδομένου ότι η κατανάλωσή του εντομιατώνει αμελητέο στατιστικά κίνδυνο διακινδύνευσης και, με την έννοια αυτή, κίνδυνο ήσυνος σημασίας για τη ζωή και την υγεία των καταναλωτών πόσιμου νερού. Με βάση τις προαναφερόμενες ουσιαστικές παραδοχές, πιθανολογείται, συνακόλουθα, ότι υφίσταται στην προκείμενη περίπτωση προσβολή του δικαιώματος της προσωπικότητας των φυσικών προσώπων – αιτούντων, αλλά και των φυσικών προσώπων – μελών των αιτούντων νομικών προσώπων [για την ενεργητική νομιμοποίηση των τελευταίων, βλ. τη μείζονα (νομική) σκέψη που προηγήθηκε], η οποία –προσβολή– συνίσταται αφενός μεν στη διακινδύνευση των έννομων αγαθών της ζωής και της υγείας των προσώπων αυτών, ως επιμέρους εκδήλωσης – έκφανσης – ή πλευράς του ενιαίου δικαιώματος της προσωπικότητας, αφετέρου, δε, στην προσβολή του κοινωνικού αγαθού του φυσικού περιβάλλοντος και του δικαιώματος απόλαυσης των περιβαλλοντικών αγαθών και της ωφέλειας του ζωτικού χώρου, αφού διαταράσσεται από τους καθ' αν η αίτηση περιβαλλοντικό στοιχείο κατά τέτοιον τρόπο, ώστε αλλοιώνεται οιζικά, μέχρι βαθμού πλήρους κατάργησης, η κοινή ωφέλεια που πηγάζει από τη κατανάλωση καθαρού, υγιεινού και ασφαλούς, μη ρυπασμένου και μη επικίνδυνου για την υγεία, πόσιμου ύδατος. Η προσβολή αυτή του δικαιώματος της προσωπικότητας των προαναφερόμενων προσώπων είναι παράνομη, αφού οι καθ' αν η αίτηση βαρύνονται με την υποχρέωση λήψης όλων εκείνων των μέτρων πρόνοιας και ασφάλειας και –με την υποχρέωση– τήρησης αντίστοιχων συναλλακτικών υποχρεώσεων κατά την οργάνωση της άντλησης και της διάθεσης πόσιμου ύδατος, ώστε τελικά να παρέχεται στους καταναλωτές – δημότες και κατοίκους της περιοχής του Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας, καθαρό, υγιεινό και ασφαλές, μη ρυπασμένο και μη επικίνδυνο για την υγεία, πόσιμο νερό, η παραβίαση, δε, της υποχρέωσης αυτής από τους καθ' αν η αίτηση

συνιστά επέμβαση, βλαπτική και κοινωνικά απρόσφορη, στη σφαίρα των πιο πάνω αναφερόμενων αγαθών, η οποία λαμβάνει χώρα χωρίς δικαίωμα προς τούτο, δηλαδή αποτελεί συμπεριφορά αντίθετη με τις επιταγές ή απαγορεύσεις της έννομης τάξης [ενόψει και της υποχρέωσης των καθ' αν η αίτηση να παρέχουν ασφαλές προϊόν –πόσιμο νερό– κατά την έννοια του άρθρου 7 του νόμου 2251/1994, το οποίο καθιερώνει την προληπτική αντιμετώπιση των κινδύνων από ένα μη ασφαλές / επικίνδυνο προϊόν (ως τέτοιο, δε, θεωρείται ένα προϊόν, όταν υπό συνήθεις ή ευλόγως προβλέψιμες συνθήκες χρήσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειάς της και της θέσης αυτού σε λειτουργία, της εγκατάστασής του και των αναγκών συντήρησής του, είτε δεν παρουσιάζει κανένα κίνδυνο, είτε παρουσιάζει κινδύνους ήσσονος σημασίας, οι οποίοι είναι συνυφασμένοι με τη χρήση του προϊόντος και οι οποίοι θεωρούνται αποδεκτοί, στο πλαίσιο μιας υψηλού βαθμού προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των προσώπων) και προβλέπει τη δέσμευση ή την απόσυρσή του], με αποτέλεσμα να γεννάται αξίωση που απορρέει από την προσβολή του δικαιώματος της προσωπικότητας και συνίσταται στην άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον, αφενός μεν ενόψει της προσβολής που έχει ήδη επέλθει, αφετέρου, δε, ενόψει εκείνης –προσβολής– που βάσιμα πιθανολογείται ότι υφίσταται κίνδυνος επανάληψής της. Οι πιο πάνω αναφερόμενες παραδοχές θα πρέπει να ιδωθούν και υπό το πρόσμα της αρχής της προφύλαξης, σύμφωνα με τη μείζονα (νομική) σκέψη που προηγήθηκε, δεδομένου ότι η επιστημονική αβεβαιότητα ως προς τη συνδρομή συγκεκριμένου κινδύνου για τη ζωή και την υγεία των ανθρώπων από την κατανάλωση νερού που περιέχει εξασθενές χρώμιο και μάλιστα πάνω από συγκεκριμένη τιμή συγκέντρωσης, δεν θα ήταν δικαιοπολιτικά, αλλά και δικαιοηθικά, επιτρεπτό να μετακυλίεται σε βάρος των πολιτών, με τη μορφή της αδράνειας της Πολιτείας να λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για τη διαφύλαξη της ζωής και της υγείας των πολιτών και του δικαιώματός τους να απολαμβάνουν το φυσικό περιβάλλον και τα επιμέρους περιβαλλοντικά αγαθά, απαλλαγμένα από επιβλαβείς ρύπους και

μάλιστα από καρκινογόνες ουσίες. Επομένως, στο πλαίσιο της αρχιής αυτής είναι επιβεβλημένο να ληφθούν μέτρα προστασίας, ακόμη και χωρίς να έχει αποδειχθεί πλήρως το υπαρκτό, η ένταση και η σοβαρότητα των κινδύνων για τη ζωή και την υγεία των κατοίκων – δημοτών του Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας από την κατανάλωση νερού, ενόψει της πιθανολογούμενης σοβαρότητας και του δυσεπανόρθωτου της βλάβης για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον και του ενδεχομένου οι βλάβες αυτές να προκαλούνται από την κατανάλωση νερού με συγκεντρώσεις εξασθενούς χρωμίου, όπως αυτές που μνημονεύονται προηγουμένως στο σκεπτικό της αυτής, για την οποία –κατανάλωση νερού– υπό τα διαθέσιμα αυτή τη στιγμή επιστημονικά δεδομένα, καταλείπεται ορισμένη επιστημονική αβεβαιότητα.

Συνακόλουθα, ενόψει και της συνδρομής επείγουσας περίπτωσης, οι αιτήσεις πρέπει να γίνουν εν μέρει δεκτές, ως βάσιμες και κατ' ουσίαν, όπως ορίζεται ειδικότερα στο διατακτικό της απόφασης αυτής. Επισημαίνεται ότι, σε σχέση με τα μέτρα που θα ληφθούν από το Δικαστήριο τούτο στο πλαίσιο της προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης (άρθρα 731 επ. του ΚΠολΔ), για την προστασία της προσωπικότητας των προαναφερόμενων φυσικών προσώπων, λαμβάνεται μέριμνα ώστε τα μέτρα αυτά να είναι α) κατάλληλα, δηλαδή πρόσφορα για την πραγμάτωση του επιδιωκόμενου σκοπού, β) αναγκαία, δηλαδή να συνιστούν μέτρα, τα οποία, σε συνάρτηση με άλλα μέτρα που θα ήταν δυνατό να ληφθούν, επάγονται τον ελάχιστο δυνατό περιορισμό για τους καθ' ων η αίτηση και γ) αναλογικά, δηλαδή να τελούν σε εύλογη σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, ώστε η αναμενόμενη αφέλεια για τους αιτούντες να μην υπολείπεται της βλάβης που η λήψη των μέτρων αυτών συνεπάγεται για τους καθ' ων η αίτηση. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη μείζονα (νομική) σκέψη που προηγήθηκε, τα μέτρα που λαμβάνονται δεν συνιστούν απαγορευμένη ικανοποίηση δικαιώματος (άρθρο 692 παρ. 4 του ΚΠολΔ). Τα δικαστικά έξοδα των αιτούντων, κατόπιν σχετικού αιτήματός τους (άρθρο 191 παρ. 2 του ΚΠολΔ), βαρύνουν τον καθ' ου η από 19-10-2009 αίτηση και τους καθ' ων η από 5-10-2009 αίτηση, σε ίσα μέρη καθέναν από αυτούς, οι οποίοι ηττώνται (άρθρα 176 και 180 παρ. 1 του ΚΠολΔ), όπως ορίζεται ειδικότερα στο διατακτικό.

15^ο φύλλο της απόφασης με τον αριθμό 1.158 /2010 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκίδας (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διατάσσει την ένωση και συνεκδίκαση α) της από 19-10-2009 (αριθμός έκθεσης κατάθεσης 2077/20-10-2009) αίτησης του συλλόγου με την επωνυμία «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ - ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ "Η ΓΑΙΑ"» και των άλλων έντεκα (11) αιτούντων που αναφέρονται προηγουμένως, εναντίον του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ» (Δ.Ε.Υ.Α.Μ.) και β) της από 5-10-2009 (αριθμός έκθεσης κατάθεσης 2229/5-11-2009) αίτησης του τοπικού συμβουλίου Νεροτριβιάς εναντίον του Δήμου Μεσσαπίων και της Δ.Ε.Υ.Α.Μ.

Συνεκδικάζει τις αιτήσεις αυτές κατ' αντιψηλίαν των διαδίκων.

Απορρίπτει ότι κρίθηκε ως απορριπτέο.

Δέχεται εν μέρει τις αιτήσεις.

Απαγορεύει προσωρινά στους καθ' ων η αίτηση να διανέμουν στην περιοχή του Δήμου Μεσσαπίων Εύβοιας νερό για οποιαδήποτε χρήση (οικιακή και βιομηχανική), το οποίο να περιέχει εξασθενές χρώμιο σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες από δύο μικρογραμμάρια ανά λίτρο νερού (2 µg/lt).

Απειλεί σε βάρος του καθ' ων η από 19-10-2009 αίτηση, σε περίπτωση που αυτός παραβαίνει το διατακτικό της απόφασης αυτής και για καθεμία παράβαση, χρηματική ποινή υπέρ των δανειοτών (αιτούντων), το ποσό της οποίας ορίζει σε χίλια (1.000) ευρώ και προσωπική κράτηση του νόμιμου εκπροσώπου του καθ' ων η αίτηση, τη διάρκεια της οποίας ορίζει σε ένα (1) μήνα.

Καταδικάζει τον καθ' ων η από 19-10-2009 αίτηση στην καταβολή των δικαστικών εξόδων των αιτούντων, τα οποία ορίζει στο ποσό των επτακοσίων (700) ευρώ.

Καταδικάζει τους καθ' ων η από 5-10-2009 αίτηση, σε ίσα μέρη καθέναν, από αυτούς, στην καταβολή των δικαιοτικών εξόδων του αιτούντος, τα οποία ορίζει στο ποσό των τριακοσίων πενήντα (350) ευρώ.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύτηκε σε έκτακτη, δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στη Χαλκίδα, χωρίς να παρενψίσκονται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι Δικηγόροι τους, στις **30-6-2010**.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Για τη δημοσίευση

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΒΑΓΓΕΛΙΑ ΚΟΤΣΟΠΟΥΛΟΥ